

BİR AZ DA ENİWECE BİR AZ DA GÜLMECE

Toplumsal kaosların yaşandığı bir zamanda insanların yüzleri tek tiplleşmeye başladı. Bir yandan küresel ısınma ile doğadaki dengeler altüst olurken, bu sorunlar insanlarda kalıcı yaralar açtı. Sonuçta insanlar mutsuzluk kavramı ile daha çok yüz yüze gelir oldu, yüzlerden gülücükler silinmeye başladı. Ama insanları gülmeye iten bir olgu her zaman vardı; mizah, insanlardaki gülme dürtülerine hâkimdi. Mizah bu olumsuzlukları konu alarak onların korkulu bir rüya değil aslında gülmeceler olduklarını gösterebilirdi. Mizah zıtlıklarla düşünürken eğlenebilme yöntemi idi.

Mizah herkese gerekli bir ilaç olarak görülebilir. İşte böyle bir ihtiyaçla Temmuz ayında 6 gün 12 saatlik mizah dersi adına neler yaptık biraz bahsedelim: Mizah dersini yılların verdiği deneyimle usta bir isim olmuş hatta kendi adına bir karikatür vakfı olan Nezih DANYAL ile birlikte yürüttük. Derslerin 3 gününü Nezih Hoca'nın vakfında işledik. Böylece çocuklar bu mekândaki karikatür sergilerini de takip etme imkânı buldular.

Öncelikle mizahın düşünceleri şaka ve taşlamalar ile süsleyerek ince ve anlamlı bir biçimde anlatmak olduğunu, mizahın Osmanlıca bir sözcükten geldiğini, bunun yanında karikatürün de abartılı, gülünç çizgilerle gülmece yapma sanatı olduğunu anlattık. Bu teorilerden sonra matematikte kullanılan geometrik şekiller ile abartılmış insan figürleri pratiğini uyguladık yani insan şekillerini abartmaya bu geometrik şekillerle başladık. Daha sonra bu abartılı figürleri hareketlendirdik; yürüttük, koşturduk, uyuttuk, zıplattık, oynattık, ok attırdık, ağlattık... Daha sonra kafa yapmak için yuvarlaklar çizdik, bu yuvarlakları çizgi ile dörde böldük ve bu çizgilerin içine gözleri, burnu ve ağız yerleştirdik. Bu yuvarlağın içine oluşturduğumuz çizgiler ile oynadık, gözler farklı yerlere gitti, ağız ve burun farklı bir yerde gerçekten komik ve abartılı çizimler oluşmaya başladı. Sonra yine yuvarlak kafalar içine gülen, ağlayan, şaşırın, korkan insan tiplmeleri oluşturduk. Bunların

yanında el ve ayakların abartılı şekilde nasıl çizildiğini öğrenmek ile birlikte çocuklar karikatürde eller ve ayakların dört parmak ile oluştuğunu bile öğrendiler. Başta yazmıştım zıtlıklar mizahın yapısı ve kollarıdır diye, yine onları kullandık, şişman-zayıf, uzun-kısa, iyi-kötü, güzel-çirkin gibi zıt kavramlar ile şekiller oluşturduk ve zıtlıkları çocuklar çok başarılı bir şekilde değerlendirdiler.

Sanatta kolaj olur da mizahta olmaz mı? Hemen dergilerden kafalar kesip kâğıtlara yapıştırdık, sonra bu kafalara çocukların vücut uydurup çizmelerini istedik. Neler çıktı ortaya neler... Sonra yine eğlenceli bir çalışma olan fotomontaj tekniğini kullandık, yine dergilerden bir kadın kafası keserek bir de farklı bir erkek vücudunu kesip bu kafayı vücuda yapıştırdık. Sonuç olarak ortaya çocukların çok güldüğü bir çalışma çıkardık ve Temmuz ayını böylece güle eğlene geçirdik.

Ağustos ayında dersimiz 5 gündü ve Nezih Hoca da bizden 3 gün boyunca desteğini esirgemedi, yani dersin 3 gününü yine Nezih Danyal Vakfı'nda işlemiş olduk. Ağustos ayı çalışmalarımızı yine Temmuz ayındaki sistem ile yürüttük, yine abartılı çizgiler ile hareketler, komik tiplmeler, zıtlıklar ile yapılan gülmeceler ve tabi ki karikatürün komik olan kolajı ve fotomontajı bir hayli eğlenceli oldu. Temmuz ayından farklı olan bir çalışma vardı o da gündemde olan Ankara'nın susuzluğu ile ilgili karikatür çalışmasıydı. Musluktan böcekler çıkartan karikatürden, banyo yapan kişinin sabunlu kalmasına kadar oldukça ilginç ve hayal gücünün zenginlikleri ile dolu ürünler vardı.

Ağustos ayını da böyle bol neşeli gülüşler ile geçirdik. Ben de bu derste beni saygı ile dinlemiş olan çocuklara, bana destek ve yardımlarını esirgemeyen Nezih Danyal'a ve bu çalışmalarını benle yürütmeyi tercih eden EMO Ankara Şubesi'ne sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Emre KALECİ

